

# ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

## 2017/2018



**Základní škola Zubří, okres Vsetín**

**Hlavní 70, 756 54 Zubří**

***Jediné, co zlu stačí k vítězství, je, aby dobří lidé zůstali pasivní.***

*(Edmund Burke)*

Školní program proti šikanování je součástí Minimálního preventivního programu ZŠ Zubří.

# 1 DOKUMENTY, LITERATURA, WEBOVÉ STRÁNKY, KONTAKTY

## 1. 1 Základní dokumenty a literatura

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č.j. MSMT-21149/2016
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č.j.: 21291/2010-28
- KOLÁŘ, Michal. *Nová cesta k léčbě šikany*. Praha: Portál, 2011. 336 s. ISBN 978-80-7367-871-5

## 1. 2 Webové stránky s tematikou školní šikany a kyberšikany

- [www.sikana.org](http://www.sikana.org)
- [www.e-nebezpeci.cz](http://www.e-nebezpeci.cz)
- [www.ncbi.cz](http://www.ncbi.cz)

## 1. 3 Kontakty

- Sdružení Linka bezpečí (116 111) [www.linkabezpeci.cz](http://www.linkabezpeci.cz)
- Poradna webu Minimalizace šikany [www.minimalizacesikany.cz](http://www.minimalizacesikany.cz)
- Internet poradna [www.internetporadna.cz](http://www.internetporadna.cz)
- Kontaktní centrum [www.Horka-linka.cz](http://www.Horka-linka.cz)
- Poradna E-Bezpeci [www.napisnam.cz](http://www.napisnam.cz)

## **2 ŠKOLA V PREVENCI ŠIKANOVÁNÍ**

Základem prevence šikanování a násilí na škole je podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky (a mezi žáky a učiteli). Škola při efektivní realizaci prevence šikanování usiluje o vytváření bezpečného prostředí a za tím účelem:

- podporuje solidaritu a toleranci;
- podporuje vědomí sounáležitosti;
- uplatňuje spolupráci mezi dětmi a rozvíjí jejich vzájemný respekt;
- rozvíjí jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.

### **2. 1 Zmapování situace na škole**

Viz výsledky anonymního dotazníkového šetření, které jsou uvedeny v Minimálním preventivním programu 2017/2018.

### **2. 2 Pedagogičtí pracovníci**

- Budou sledovat situaci ve třídách, především změnu v chování jednotlivých žáků.
- Spolupracovat s kolegy ve škole, ptát se na chování žáků v jiných hodinách, o přestávkách.
- Zajímat se o problematiku šikanování – další vzdělávání, studium odborné literatury.
- Citlivě pracovat s žáky své třídy v třídních hodinách.
- Při řešení problémů spolupracují s vedením školy, výchovným poradcem a metodikem prevence.

Třídní učitel žákům zdůrazní, na koho se mají obrátit, pokud jsou obětí šikany, nebo byli svědky šikany:

- třídní učitel;

- školní metodik prevence Mgr. Lucie Mořkovská, zástupce školního metodika prevence Mgr. Petra Ondřejová;
- výchovná poradkyně Mgr. Gabriela Cábová;
- ředitel školy Mgr. Tomáš Randýsek;
- zástupce ředitele školy Mgr. Marie Pyrchalová (1. stupeň), Mgr. Marek Mikl (2. stupeň)
- rodiče;
- někomu, komu důvěřuje;
- Linka bezpečí tel. 116 111

### **2. 3 Programy primární prevence**

Z programů primární prevence jsou vybírány takové, které se snaží upevňovat v žácích přátelství, tolerantnost vůči ostatním, sounáležitost.

Více viz MPP 2017/2018.

### **2. 4 Spolupráce s rodiči**

Rodiče jsou se školním programem proti šikanování seznámeni na třídních schůzkách a prostřednictvím internetových stránek školy.

- Konzultační hodiny školního metodika prevence, výchovného poradce, ředitele školy
- Třídní schůzky
- Informační letáky, dopisy
- Nástěnky

### 3 KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY PŘI ZJIŠTĚNÍ, ŽE ŽÁK ŠIKANUJE

1. Žák je přistižen při šikaně v areálu školy pedagogickým či nepedagogickým pracovníkem



2. Ihned informuje tyto osoby: školní metodik prevence (ŠMP) Mgr. Lucie Mořkovská  
výchovný poradce (VP) Mgr. Gabriela Cábová  
ředitel školy (ŘŠ) Mgr. Tomáš Randýsek  
zástupce ředitele školy (ZŘŠ) Mgr. Marek Mikl  
Postupovat podle metodického pokynu MŠMT – 21149/2016

3. ŠMP rozhodne, zda škola míru šikany:



zvládne – ŠMP, VP pohovor s:

- obětí – zjistit četnost, formu šikany, příčinu, poskytnout pomoc a radu
- agresorem – zjistit příčiny jednání, informovat rodiče následná řešení

- řešení (v závislosti na průběhu pohovoru): výchovná komise, usmíření, omluva, náhrada škody, pomoc, rada, OSPOD, PČR

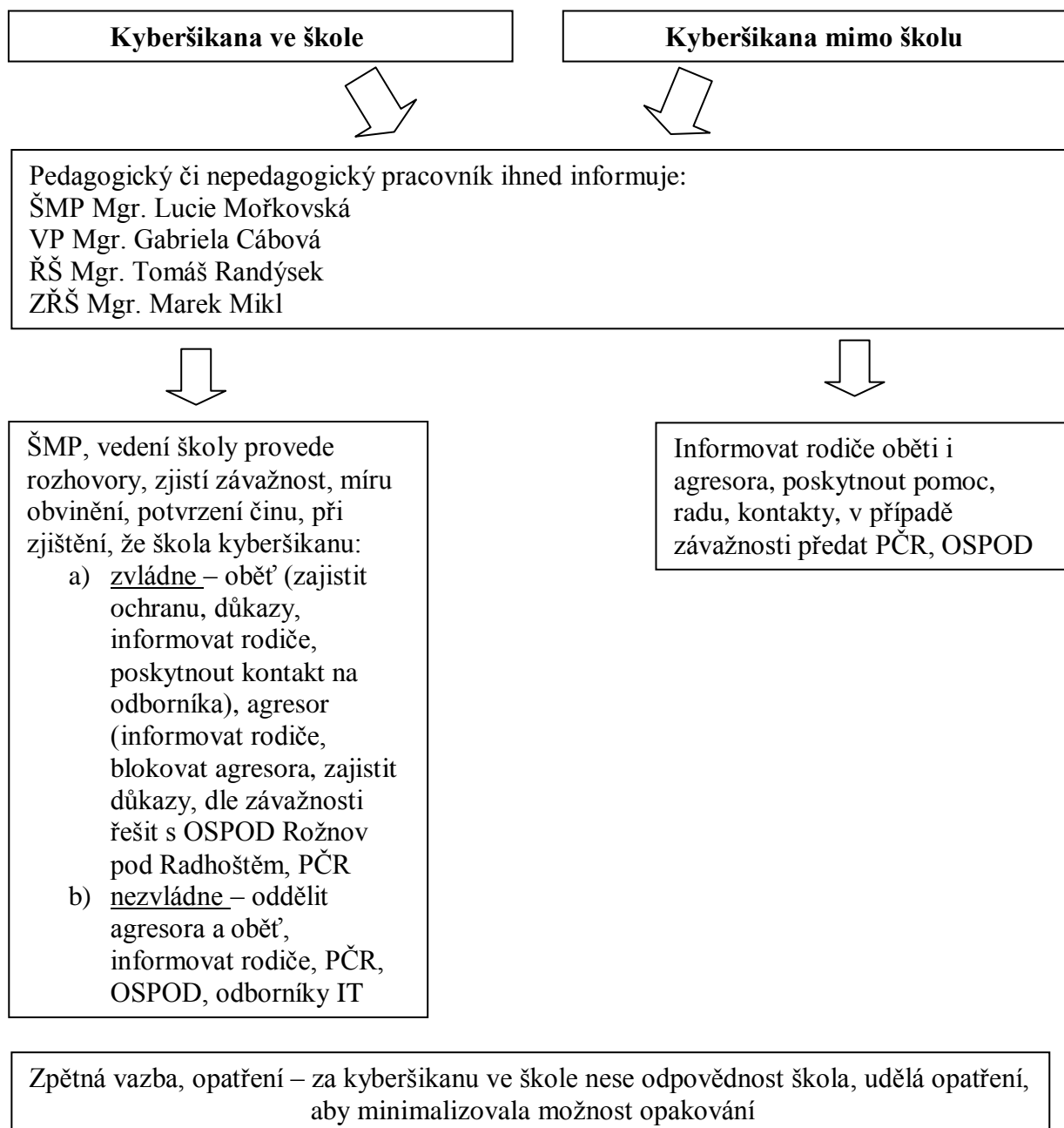


nezvládne – pomoc odborníků

- škola izoluje oběť
- škola izoluje agresora, aby se zabránilo domluvě na křivé výpovědi
- pokračující pomoc oběti (např. zavolat lékaře)
- oznámit na: OSPOD, PČR, ZZS
- informovat rodiče
- vyšetřování

4. Zpětná vazba a opatření – doporučit rodičům oběti pomoc odborníků, třídní hodina (rozhovor s třídním kolektivem, oznámení o potrestání agresora), preventivní aktivity

## 4 KRIZOVÝ PLÁN PŘI ZJIŠTĚNÍ KYBERŠIKANY





## 5 PRO RODIČE

„Obětí šikany může být i vaše dítě.“

### 5.1 Příklady varovných signálů

- Za dítětem domů nedochází žádný spolužák, zdá se, že nemá žádné kamarády.
- Dítě je zaražené, posmutnělé, až depresivní, nemluví o tom, co se děje ve škole.
- Špatně usíná, má poruchy spánku, zdají se mu hrůzostrašné sny.
- Dojde k výraznému zhoršení prospěchu, je nesoustředěné, bez zájmu.
- Často ho před odchodem ze školy bolí hlava, břicho atd. Podobné stavy má i po příchodu ze školy.
- Dítě často navštěvuje lékaře, znenadání se objeví neomluvená absence.
- Dítě chodí do školy nebo ze školy oklikami.
- Přichází domů s potrháním oblečením, poškozenými školními pomůckami nebo bez nich.
- Často mu nevychází kapesné, ztrácí ho, požaduje další peníze.
- Dítě přichází domů vyhladovělé, i když dostává svačiny a obědy má zajištěny.
- Nedokáže uspokojivě vysvětlit svá zranění.
- Vyhrožuje sebevraždou, nebo se o ni dokonce pokusí.

### 5.2 Pomoc dítěti

- Nenechávejte v tom dítě samotné, ale poskytněte mu oporu!
- Řešením nejsou rady typu „nebuď baba, braň se“!
- Neříkejte si, že dítě to musí vydržet, přečkat!
- Informujte školu – ředitele, třídního učitele, školního metodika prevence, výchovného poradce.

### 5. 3 Pomoc dítěti – kyberšikana

- Zajistěte, aby dítě vědělo, že všechna pravidla chování při kontaktu s ostatními lidmi jsou stejná jako v reálném životě.
- Učte své děti vhodnému chování na internetu. Seznamte je s pravidly používání internetu či mobilního telefonu.
- Buďte vzorem vhodného užívání moderních technologií.
- Sledujte aktivity svých dětí, když jsou online. Zajímejte se o to, k čemu vaše dítě mobilní telefon či internet používá.
- Používejte filtrační a blokační software
- Všimněte si varovných znaků toho, že se děje něco neobvyklého. Jak se dítě při elektronické komunikaci chová, včetně reakcí dítěte na vaši přítomnost.
- Kultivujte a udržujte se svými dětmi otevřenou a upřímnou linii komunikace. Dejte dítěti najevo, že za vámi může přijít s problémem.

# ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Vyhotovila: Mgr. Lucie Mořková

Schválil: Mgr. Tomáš Randýsek

V Zubří 30. srpna 2017